

800 duš, dobaja „Slov. Gospodar“ v 18. iztisih. Omenim naj tudi, da se je zgoraj omenjeni nemščur pri sedanjem številjenji ljudstva v rubriko „občevalni jezik“ nemški vpisati dal, čeravno je sin slovenskih staršev v sredi Slovencev doma. Oj, kako grdo je podoben biti rudečebradcu Judežu!

**\* \* Iz Celja.** (Štetje — mirodvor.) Občina „celjska okolica“ šteje 2378 prebivalcev; med njimi se je dalo vpisati 119 oseb za Nemce. Izvzemši toraj nekoliko nemških rodbin je okolica čisto slovenska. Toliko bolj se moraš čuditi, da na novo napravljenih tablicah, ktere so se nabile po vseh hišah nad pragom, nahajaš soseskino ime zapisano — v nemškem jeziku, na primer. Unter-Kötting, Ober-Kötting, Schlossberg itd. namesto da bi se bila soseskam zapisala imena v lepi slovenščini Spodnja Hudinja, Zgornja Hudinja, Zagradom itd. Nerazumljivo nam je, kako more po veliki večini narodni občinski odbor dopustiti, da cela celjska okolica zajde pred vsem pametnim svetom v toliko sramoto! Sicer čujemo, da nameravajo slovenski narodnjaki po okolici tablice zopet iztrgati ter zamenjati ptaja šemasta imena s poštenimi slovenskimi in domačimi napisi. Dr. Prosinaggg zapusti Celje ter se preseli v Trbovlje. Celjani mu želijo — srečno pot. Pravijo, da je leta mož naj bolj zakrivil, da se je za celjsko mesto napravilo z grozovitimi stroški novo pokopališče v Čretu, ktero je okolo 16.000 fl. stalo, kjer se pa skoraj nihče iz mesta ne pokopavlja. Kajti bolj neugodnega in neprimernega kraja niso mogli stakniti za pokopališče, kakor za sv. Jožefom. Okoličanski mirodvor pa leži na jako prijaznem hričeku v Gaberjih in ker mestni zastop ne sme siliti meščanov, da bi se morali pokopavati v Čretu na mestnem pokopališču, so si najimenitnejše rodbine že izbrale svoje grobe na okoličanskem pokopališču. Priznavati pa moramo, da si je dr. Pr. kot vodja mestnega muzikalnega društva pridobil velike zasluge za društveno godbo. Tudi celjski Nemci ga bodo težko pogrešali.

**Iz Artič.** († Č. g. Luka Sevšek), naš preljubljeni dušni pastir so nam dne 3. februarja t. l. umrli. Dne 5. febr. potem so imeli sijajen pogreb, katerega je se udeležilo 12 duhovnikov in mnogo ljudstva iz domače fare pa tudi iz sosednih. Preč. g. dekan Fr. Mikuš so govorili slovo. Bog plati! Ranjki gospod so pri nas pastirovali 7 let in 2 meseca. Bili so nenavadno prijaznega in milega obnašanja. Farno cerkev dali so lepo zmalati. Kupili so tudi nov zvon, ki tehta 1300 kilo. K nam prišedši bili so zmiraj zdravi in krepki do lanske jeseni. Takrat začeli so bolehati pa vendar službo vselej opravili. Časih se je videlo, da se močno silijo. V nedeljo 30. jan. so rano službo božjo imeli in slednjič besedo božjo oznaovali. Popoldne pa so bili hipoma zadeti od mrtvuda tako, da niso mogli več govoriti. Dne 3. febr. t. l. ob 1. uri zgodaj so umrli. Bog bodi obilen plačnik za vse! Naj počivajo v miru. J. Slovenec.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Veliko hrupa delali so nemško-liberalni listi, ker je naš poslanec g. dr. Vošnjak naučnega ministra povprašal, zakaj se od lani ni nič zgodilo Slovincem v prid na gimnazijah, realkah in učiteljskih, pa tudi ostro grajal primorskega namestnika Depretisa, zakaj italijanči, kder ne more nemčiti, da le Slovence in Hrvate poriva nazaj. Vsak dober Avstrijan je hvaležen dr. Vošnjaku, da je enkrat prhnil v ovo gnezdo. Kaj je minister odgovoril, o tem je govor v vodnem članku. Čehom je minister obljubil vseučilišče; to nam je poročstvo, da tudi Slovenci sčasoma kaj dobimo; česki poslanci nas vselej podpirajo. Konservativni poslanci štajerski so 1280 prošenj vložili, v katerih kmetje prosijo postavne pomoči zoper razkosavanje gruntov itd. Tudi g. Herman je vložil več takšnih mu doposlanih prošenj. Finančni minister pa je zakonski črtež o zemljiškem davku predložil; črtež je kmetom jako ugoden tako, da se liberalci uže jezijo, ker ne bodo imeli s čim kmeta begati; dosedanja dačna svota 37½ milijona ostane, a ker bode več kakor 3.000.000 novih joh obdačenih, ki so prej brez davka bile, bode gruntna dača sploh znižana. To je tako resnično, da vsi listi priznavajo. Pa tudi tisti, ki so do sedaj neobdačene grunte imeli, ne bodo naenkrat več dače dobili, ampak polagoma se jim bode nalagala do l. 1892. vsako leto nekaj! Da pa državna blagajnica ne ostane na slabem, snuje se črtež o „borznem davku“ katerega bodo denarni mogotci plačevali, večidel Judje; borzni davek utegne dati po 7 milijonov na leto. Tako je prav. Denar se naj jemlje od ondot, kder ga kaj je. Naši poslanci so tudi davek na igralne kvarte pozvišali. Tudi prav! — Namesto liberalca dr. Lehmajerja imenovan je profesor bogoslovja č. g. dr. Werner za sekejskega načelnika v naučnem ministerstvu. Liberalcem se kar lasi ježijo. — Dunaj šteje 1.200.000 duš. — Nemški kmetje so zborovali v lvniku pozvani od samih liberalnih kričačev, pa se gotovo ne bodo dali za nos voditi. Kar so jim ti svetovali, je pač revno: namreč posilno zavarovanje proti ognju. No, to je nov davek v prid liberalnemu kapitalu! — Tako imenovani nemški „šulverein“ skupil je 58794 fl. in hoče vzdrževati več ponemčevalnih šol, med temi tudi ono v Pekrah nad Mariborom pa, kakor čujemo, s šolo v Pekrah ne bo nič! — Pet občin ptujskega okraja vložilo je prošnjo pri c. k. glavarstvu za slovenske dopise. Prošnja se je odbila, češ, da je „protipostavna“. Nam se pa boče zdeti, da je Slovincem djansko enakopravnost v uradih in šolah zabranjevati „protipostavno“. — Velik škandal je c. k. glavar Litijski na Kranjskem, znani liberalce g. Vestenek, nedavno učinil. Prišel je on pa davkar Rotter in kontrolor Moschner in žandarski narednik Wagner in pruska prišleca Wehrhan, oča in sin, vsi močno pijani po noči ob 11. uri 6. febr.

t. l. v Litijo ter so c. k. okrajnemu komisarju Delkotu, ki je priden narodnjak, ubili na stanovanju 24 šip. Župan g. Koblar je vse naznanil c. k. deželnemu predsedniku, češ, da ne more javnega reda vzdrževati v Litiji. Ta škandal ne ostane brez kazni! V Krškem osnovali so slovenski domoljubi posojilnico. — Kranjski kaplan č. g. Lah v Naklem vabi rodbine na preselitev v Bosno. — Delavsko društvo slovensko v Trstu najelo je največji teater in priredilo sijajno veselico, da je vse strmel. Muzika reg. grof Jelačića je pričela veselico s prekrasnim: „Naprej zastava Slave!“ — Izdajalci „irredentovci“ so v Tridentu, Gorici in Trstu uže tako drzni, da učitno upijajo: evviva Italia, evviva Garibaldi! — Na Ogerskem v Kološu je srdit upnik neko oderubinjo v njenej hiši napal in jej glavo odrezal. — V Zagrebu hrvatski poslanci mnogo govorijo, a naposled se gotovo podajo Magjarom.

**Vnanje države.** Strahovito je moralo biti klanje, katero so Rusi imeli s Tekinci v Geogtepe: Tekincev je palo pred obleganjem uže 8000 mož, potem jih pa še pri naskoku bilo ubitih 6400 in na pobegu posekanih 2000, vse vkup 16400 mož. General Skobeljev dobil je za ovo bitvo red sv. Jurija. Sedaj stoji pri Ašabadu, kder pričakuje pomoči iz Rusije, da udari v Merv. — Sedaj se pogovarjajo evropski poslaniki v Carigradu in tiščijo v sultana in v grškega kralja, naj se iz dobra pogodita: Turčiji naj ostane Janina in Mezovo, Grecija pa zasede Lariso. Vendar Turki iščejo pred vsem denarjev in orožja, ker vidijo, da njihovega gospodstva v Evropi bliža zadnja ura. — Italijanski demokrati zborovali so v Rimu in sklenili poganjati se za občno volitveno pravico. — Španjolski kralj pozval je nove ministre, same liberalce; to je korak do republike. — Francoski poslanci nekateri so hoteli dognati postavo, da bi vsak mož ženo, a vsaka žena smela zapustiti moža in stopiti v nov zakon. To je pa ministrom in večini bilo preveč in nasvet je bil zavržen, kar pri nas počenši od „Tagespošte“ vsi liberalni listi obžalujejo! — Angleži imajo sedaj na Irskem 50.000 mož, ministerstvo pa dovoljenja ostro postopati: zato so voditelji „irske kmetske zaveze“ pobegnoli na Francosko. Proti „bojerjem“ v južnej Afriki so Angleži vedno nesrečni; dne 8. febr. t. l. bil je oberst Conell hudo tepen, zgubil je vse oficirje in je sedaj obkoljen; bržčas se bode moral udati sovražnikom. — V Guetemali v srednjej Ameriki je na kopno stopil iz ladije bolni jezuit č. o. Galliet. Freimaursko-liberalna vlada ga da hipoma ugrabit, 3 dni čez hribe in doline gnati v glavno mesto in ondi javno ustreliti. Sedaj pa naj reče kdo, da freimaurerji niso nič sovražni sv. katoliškej Cerkvi, kakor je to pri nas nek debelotrebušni lenuh trditi in pisati se predrznil! — V petem delu sveta, v Avstraliji, napreduje sv. katoliška Cerkva kaj lepo in močno. Mesto Sydney je sedež nadškofa.

## Za poduk in kratek čas.

### Praska zaradi zemljiškega davka.

I. Nemški liberalci se največ jezijo, da se jim je kmet izvil iz krempljev ter pri volitvah začel skoro povsod dajati konservativnim poslancem svoj glas. Volil je tako štajerski, saleburški, tirolski, predarlški, gornje-avstrijski in uže spodnje-avstrijski Nemec seljak spoznavši, da ga je 20-letno gospodarjenje liberalcev strmoglavilo v propad. Izvoljeni konservativni poslanci so kot pravi avstrijski domoljubi, ki hočejo neodvisno, srečno in mogočno Avstrijo, podali prijazno roko slovenskim, českim in poljskim zastopnikom ter tako stvorili sedanjo konservativno-narodno večino v državnem zboru. Potisnoli so liberalce prvič v manjšino in začeli rane Avstriji po liberalizmu vsekane celiti. Zapreke so pa grozovenske: uradništvo, šolstvo, novinarstvo, liberalno-judovski kapital, vse je več ali manj v liberalnem taboru. Zato morejo le polagoma napredovati. No, in hvala Bogu, res napredujejo. List za listom, steber za stebrom pada. Narodom se obeta pravica, „kulturna borba“ peša, pogubonosni liberalni zakoni se rušijo n. pr. šletno šolanje, obrtnikom, kmetom potrebni zakoni pa sklepajo n. pr. zakon zoper oderube. Kmalu lotijo se zamotane uprave in ž njo znižanja davkov. Tudi volitveni zakoni se že prenamejajo konservativcem na korist in pravici. Tako dobi pri novih volitvah konservativna stranka gotovo 2 tretjini glasov. In tedaj bo še le mogoče urejati Avstrijo v „autonomističnem“ ali samoupravnem smislu t. j. v pravičnem razmerji do njenih dežel in narodov!

To slutijo, to uže gledajo in čutijo pristaši dr. Herbsta, prusaka Schönererja, petega in devetega potača dr. Forreggerja, dr. Schmidererja itd. Zato si prizadevajo bodi uže kakor koli ovo prerojenje in ukrepljenje mile nam Avstriji zabraniti, a sebi pot do gospodstva odpreti. V državnem zboru zavirajo delovanje naših poslancev, v novinah napadajo ministerstvo grof Taaffejevo in ščunjejo narode in stanovce. Sprva so upijala „nemštvo je v nevarnosti“. Pametni Nemci se so jim smejali. Žugali so potem z Bismarkom, bilo je zastonj. Naposled se lotijo kmeta nemškega in ga begajo in strašijo, da bode moral „za Slovane pomnožene davke od svojih zemljišč plačevati“ in da so temu krivi njegovi konservativni poslanci. Napali so pa kmeta od vseh strani tako naglo, da jim je zaporedom zabajal na limanice. Le polagoma začne se mu po glavi deniti in sprevideti, kako ga liberalci le za nos vodijo. Po malem začčenja premišljevati sledečo basen: lisjak bil je nekokrat silno lačen. Gre toraj k bližnjemu kmetu v kurnjak ter govori: ljube kokoši, ne bojte se mene več, jaz se močno kesam zaradi svojega prejšnjega življenja ter sem se popolnem poboljšal nikoli in nikedar več ne zadavim nobenega piščeta.